

8. 1. 2015

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Exekuční uspokojení pohledávek srážkami ze mzdy podle pořadí a poměrné uspokojení pohledávek od 1.1.2015

Výpočtový vzorec pro exekuční srážky ze mzdy určuje občanský soudní řád a k němu vydané prováděcí nařízení vlády ([595/2006](#) Sb.). Podle tohoto vzorce je v závislosti na výši životního minima jednotlivce a stanoveného normativu nákladů na bydlení (který je nikoliv valorizován, ale snížen od 1. 1. 2015) určována částka, která nesmí být sražena z měsíční mzdy povinného zaměstnance. [1]

Uvedené předpisy pak ještě určují částku, nad kterou naopak může být zbytek čisté mzdy (povinného dlužníka) postižen bez omezení a v rozmezí těchto částek stanoví princip postihu čisté mzdy povinného, a to jen maximálně z jedné třetiny vypočtené částky resp. ze dvou třetin, pokud jde o uspokojení přednostních pohledávek.

Z čisté mzdy zaměstnance (povinného) se odečte (základní) nezabavitelná částka. Pokud zbylá čistá mzda (tzv. výpočtová základna) je rovna nebo nižší 9177 Kč, zaokrouhlí se směrem dolů na částku dělitelnou třemi (a vyjádřenou v celých korunách). *Případný zbytek 1 nebo 2 Kč (odečtený od zbytku čisté mzdy při jeho zaokrouhlování směrem dolů na částku dělitelnou třemi) náleží povinnému.* Částka přesahující hranici 9177 Kč se srazí bez omezení.

1. třetina (zbytku čisté mzdy) je určena pro vydobytí nepřednostních pohledávek oprávněných osob (a přednostních pohledávek, pokud k jejich úhradě nepostačuje 2. třetina). 2. třetina slouží pouze k vydobytí přednostních pohledávek, a pokud takové nejsou, vyplatí se povinnému. 3. třetina se vždy vyplatí povinnému. Pokud 2. třetina nestačí k uspokojení přednostních pohledávek,[2] převádí se část přednostních pohledávek do třetiny 1.

Částka přesahující hranici 9177 Kč, tedy plně zabavitelná část zbytku čisté mzdy se připočte ke 2. třetině zbytku čisté mzdy v rozsahu, který je potřebný k uspokojení přednostních pohledávek; zbývající část se připočte k 1. třetině.

Jsou-li srážky ze mzdy prováděny k vydobytí několika pohledávek, uspokojí se jednotlivé pohledávky z první třetiny zbytku čisté mzdy podle svého pořadí bez ohledu na to, zda jde o přednostní pohledávky nebo o pohledávky ostatní. Přednostní pohledávky mají totiž prioritní povahu jen ve druhé třetině. Jestliže ta k uspokojení nestačí, uspokojují se ještě z první třetiny, a to spolu s ostatními pohledávkami, avšak už jen podle svého pořadí.

Dochází-li ke srážkám z druhé třetiny zbytku čisté mzdy, uspokojí se z ní bez zřetele na pořadí nejprve pohledávky výživného a teprve pak podle pořadí ostatní přednostní pohledávky. Nepostačí-li částka sražená z druhé třetiny k uspokojení všech pohledávek výživného, uspokojí se nejprve běžné výživné všech oprávněných a pak teprve nedoplatky za dřívější dobu, a to podle poměru běžného výživného. Nebylo-li by však částkou sraženou z druhé třetiny kryto ani běžné výživné všech oprávněných, rozdělí se mezi ně částka sražená z druhé třetiny poměrně podle výše běžného výživného bez ohledu na výši nedoplatků.

Pořadí pohledávek se řídí dnem, kdy bylo plátcí mzdy doručeno nařízení výkonu rozhodnutí. Bylo-li

mu doručeno téhož dne nařízení výkonu rozhodnutí pro několik pohledávek, mají tyto pohledávky stejné pořadí; nestačí-li částka na ně připadající k plnému uspokojení, uspokojí se poměrně.

Příklad uspokojení pohledávek podle jejich pořadí:

Zaměstnanci je na dítě z prvního manželství na základě nařízeného výkonu rozhodnutí sráženo výživné ve výši 5500 Kč měsíčně. Nadto 2. kalendářního dne v měsíci byl zaměstnavateli nově doručen exekuční příkaz (finančního úřadu), na jehož základě má být sráženo k uspokojení přednostní (daňové) pohledávky (ve výši 90 000 Kč) a 10. kalendářního dne v měsíci exekuční příkaz (soudního exekutora), na jehož základě má být sráženo k uspokojení nepřednostní pohledávky (nesplaceného úvěru ve výši 70 000 Kč). Jedna (a to 2.) třetina zbytku čisté mzdy 3059 Kč se použije (bez zřetele na to jaké má pořadí) na uspokojení (přednostní) pohledávky výživného (které má v rámci přednostních pohledávek absolutní přednost – proto na další přednostní pohledávku z této třetiny ničeho nezůstane), potřebný zbytek do částky 5500 Kč čili 2441 Kč se použije (doplní) z částky, kterou lze srazit bez omezení. Další (a to 1.) třetina zbytku čisté mzdy 3059 Kč a případná další část (zbytek) z částky, kterou lze srazit bez omezení, se použije na úhradu (přednostní daňové) pohledávky, která získala dřívější pořadí. (Uspokojování nepřednostní pohledávky musí počkat do doby, než bude realizována exekuce pro pohledávku přednostní.)

Příklad poměrného uspokojení pohledávek:

Představme si, že shodou okolností byly zaměstnavateli, v případě (příkladu) jako je ten předchozí, doručeny (oba) dva exekuční příkazy pro přednostní (daňovou) i nepřednostní (soukromoprávní) pohledávku téhož dne, přičemž vedle toho je zaměstnanci sráženo pro exekuci na výživné, jak bylo uvedeno. Pohledávka výživného ve výši 5500 Kč bude znovu uhrazena z 2. třetiny zbytku čisté mzdy a částky, nad kterou lze srážet bez omezení. Na úhradu obou dalších exekučně vymáhaných pohledávek (přednostní pohledávky 90 000 Kč a nepřednostní 70 000 Kč) bude použita 1. třetina zbytku čisté mzdy – pohledávky budou uspokojeny poměrně, protože mají stejné pořadí a při uspokojování z 1. třetiny zbytku čisté mzdy není (přednostní nebo nepřednostní) povaha pohledávky rozhodná. $90\,000\text{ Kč} + 70\,000\text{ Kč} = 160\,000\text{ Kč}$; poměrné číslo stanovíme podílem částky 3059 Kč a částky 160 000 Kč, což je 0,01911875; poměrným číslem vynásobíme částky obou pohledávek a dostaneme částky 1720,6875 Kč pro přednostní pohledávku 90 000 Kč a 1338,3125 Kč pro nepřednostní pohledávku 70 000 Kč. Na úhradu nepřednostní pohledávky tak bude použito (z 1. třetiny zbytku čisté mzdy) částky 1338 Kč. Na úhradu přednostní pohledávky bude použito (z 1. třetiny) částky 1721 Kč a případná část (zbytek) částky, nad kterou lze srážet bez omezení.

Adolf Maulwurf

[1] Dostupné na www, k dispozici >>> [zde](#).

[2] Ust. § 279 odst. 2 občanského soudního řádu.

Další články:

- [Nejvyšší soud o pohyblivé mzdě a pracovní kázni: Krácení nároku, nebo legitimní podmínka?](#)
- [Jak na konkurenční doložku](#)
- [Zaměstnanecké dílo a jeho praktické aspekty](#)
- [Firemní influencig pohledem pracovního, autorského práva a ochrany spotřebitele](#)
- [Jak správně elektronicky doručovat zaměstnanci](#)
- [Znamená „převedení na jinou práci“ stále to, co říká zákon?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 13.: Vysílání zaměstnanců do zahraničí: Jak správně rozlišit služební cestu a režim vyslaného pracovníka](#)
- [Prodloužení lhůt pro dání výpovědi a okamžitého zrušení zaměstnavatelem](#)
- [Závislá práce ve světle nového rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 3. 2025, sp. zn. A Ads 6/2025](#)
- [Top 12 čili Tucet nejvýznamnějších judikátů Nejvyššího soudu z loňského roku 2024 vzešlých z řešení pracovněprávních sporů](#)
- [Finální podoba flexibilní novely zákoníku práce nabyla účinnosti - co nás čeká?](#)